

Protokoll 2/2026

Tid Torsdagen den 19 februari 2026 kl. 15.30-15.50

Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset

Justering Måndagen den 2 mars 2026, §§ 1-5, 7-10, 12-18, 21-23,
25, 27, 29-32

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 19 februari 2026, §§ 6, 11, 19, 24, 26, 28

Anders Österberg

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter

Anders Österberg (S) ordföranden

Dennis Wedin (M) vice ordföranden

Margareta Stavling (S)

Ingela Edlund (S)

Lennart Tonell (MP)

Fredrik Sand (M)

Gabriel Kroon (SD)

Peter Öberg (L)

Tjänstgörande ersättare

Emil Bustos (S)

Tim Schnoor (V) §§ 1-26, 28-32

Maj-Len Eklund (S) § 27

Bengt-Olov Tengmark (S)

Johan Ekwall (M)

Robert Stahre (M)

för Anders Göransson (S)

för Deniz Butros (V)

för Deniz Butros (V)

för Jonathan Metzger (V)

för Rita Valanko (M)

för Linn Bessner (C)

Ersättare:

Maj-Len Eklund (S) §§ 1-26, 28-32

Hawo Hassan (S)

Felix Schartner Giertha (MP)

Torbjörn Ebérus (M)

Anders Edin (SD)

Aron Modig (KD)

Tjänstemän

Förvaltningschefen Thomas Andersson, Susanne Bengtsson, Göran Carlberg, Sverker Henriksson, Anders Jonsson, Jonas Norberg, Carolina Zandén och nämndsekreterare Fabian Lind, samt borgarrådssekreteraren Sonja Pagrotsky och personalföreträdaren Liina Cullblad §§ 1-6, 32.

§10**Förslag till riktlinjer för exploateringsnämnden om otillåten påverkan respektive representation, gåvor och uppvaktningar**

Dnr E2026-00090

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner kontorets förslag till riktlinjer om otillåten påverkan enligt tjänsteutlåtandets bilaga 2.
2. Exploateringsnämnden godkänner kontorets förslag till riktlinjer om representation, gåvor och uppvaktningar enligt tjänsteutlåtandets bilaga 3.

Reservation

Peter Öberg (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 januari 2026.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1. Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Tim Schnoor (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Gabriel Kroon (SD) föreslår (se beslutet).
2. Peter Öberg (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - a. Att delvis bifalla förslag till beslut.
 - b. Att riktlinjerna revideras i enlighet med det som anförts.
 - c. Att därutöver anföras följande:

Brottsförebyggande rådet (Brå) har tidigare undersökt fenomenet möjliggörare och hur dessa hjälper kriminella nätverk. En möjliggörare är här en person som missbrukar sin anställning eller sitt uppdrag i kommunal, statlig eller privat sektor till förmån för kriminella nätverk. Undersökningen bygger på intervjuer, upptäckta ärenden och krypterade chattmeddelanden från personer i kriminella nätverk. Den sammantagna bilden är att

möjliggörare förekommer i både offentlig och privat verksamhet. Det kan handla om personer som antingen hjälper kriminella frivilligt för egen ekonomisk vinning, eller på grund av manipulation och/eller hot.

Vi vet att möjliggörare funnits och finns även inom Stockholm stads verksamheter. Vi vill därför påtala behovet av att även ha med sig det perspektivet i arbetet mot mutor och representation. Samhällets välfärdstjänster är till för medborgare i behov av dem och ska inte vara en resurs för kriminella. Att genom bruk av möjliggörare och med mutor, hot och otillåten påverkan tillskansa sig fördelar kan aldrig accepteras. Det vardagliga kommunala arbetet kan och ska vara en väsentlig del i att förhindra möjliggörare i stadens verksamheter.

Den senaste tidens våldsvåg med flertalet explosioner är ett stort samhällsproblem för Stockholm som behöver tas på största allvar. Människor ska slippa behöva känna rädsla för att få sina trappuppgångar eller fasader sprängda, och i värsta fall skadas eller dödas i dessa våldsdåd. Samtidigt som polisen och brandförsvaret har ett huvudansvar för tillsynen av sprängmedel, kan och bör Stockholms stad göra mer för att stärka säkerheten inom sina egna verksamheter.

Vi har fått rapporter om att det är relativt enkelt att olagligen komma åt sprängmedel genom stöld och svinn vid transporter och från byggplatser. Detta innebär att sprängmedel riskerar att hamna i kriminella händer och användas för att skapa skräck och förstörelse. En faktor som förvärrar denna situation är risken för jäv och korruption inom stadens verksamheter och dess bolag, vilket kan underlätta att sprängmedel läcker ut. Vi anser därför att Stockholms stad omgående behöver vidta skärpta åtgärder för att motverka jäv och korruption kopplat till sprängmedelshantering i byggprojekt och entreprenadarbeten. I det arbetet är det särskilt viktigt att säkerställa att stadens riktlinjer om representation, mutor och jäv efterlevs strikt och inkluderas i alla upphandlingar och avtal med entreprenörer.

För att ytterligare stärka tilliten och säkerheten i större projekt bör staden även överväga att anlita en extern granskare. En extern granskare kan agera som en oberoende kontrollinstans som bedömer säkerhetsrutiner och identifierar risker för jäv eller otillåten påverkan utan interna bindningar. Genom en oberoende

granskning kan potentiella svagheter upptäckas tidigt och åtgärder vidtas innan de leder till allvarliga konsekvenser. Detta ökar också transparensen och allmänhetens förtroende för stadens hantering av sprängmedel och säkerhetsåtgärder. I kombination med interna kontroller och tillsyn kan externa granskare bidra till att säkerställa att stadens riktlinjer och säkerhetskrav efterlevs fullt ut i alla större byggprojekt och entreprenader där staden är involverad.

Staden bör skyndsamt säkerställa att säkerhetsrutinerna för sprängmedelshantering inom alla byggprojekt där staden och dess bolag är involverade efterlevs och skärps vid behov, med tydliga krav på säker förvaring och transport av sprängmedel. Personer som hanterar kontrollen och tillsyn av sprängmedel bör regelbundet kontrolleras för att motverka jäv och korruption. Vidare är det viktigt att betona att arbetet måste ske i samråd med andra berörda tillsynsmyndigheter och att staden tillsammans med dem måste säkerställa att inget ramlar mellan stolarna.

Tillsynen av entreprenörer måste skärpas för att identifiera och förebygga risker kopplade till jäv och otillåten påverkan. Stadens visselblåsarfunktion ska också uppmuntras till att användas aktivt för att rapportera misstänkt oegentlighet inom sprängmedelshanteringen. Vår målsättning är att helt förhindra att sprängmedel kan läcka från stadens verksamheter. Vi uppmanar kommunstyrelsen att ta initiativ för att genomföra en översyn av nuvarande säkerhetsåtgärder och presentera förslag på ytterligare skärpningar där risker identifieras.

Stockholmarna ska kunna lita på att staden gör allt den kan för att förhindra att farliga ämnen hamnar i orätta händer och skapa en tryggare stad för alla.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Tim Schnoor (V), Lennart Tonell (MP), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Gabriel Kroon (SD).

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Brottsförebyggande rådet (Brå) har tidigare undersökt fenomenet möjliggörare och hur dessa hjälper kriminella nätverk. En möjliggörare är här en person som missbrukar sin anställning eller sitt uppdrag i kommunal, statlig eller privat sektor till förmån för kriminella nätverk. Undersökningen bygger på intervjuer, upptäckta ärenden och krypterade chattmeddelanden från personer i kriminella nätverk. Den sammantagna bilden är att möjliggörare förekommer i både offentlig och privat verksamhet. Det kan handla om personer som antingen hjälper kriminella frivilligt för egen ekonomisk vinning, eller på grund av manipulation och/eller hot. Vi vet att möjliggörare funnits och finns även inom Stockholm stads verksamheter.

Vi vill därför påtala behovet av att även ha med sig det perspektivet i arbetet mot mutor och representation. Samhällets välfärdstjänster är till för medborgare i behov av dem och ska inte vara en resurs för kriminella. Att genom bruk av möjliggörare och med mutor, hot och otillåten påverkan tillskansa sig fördelar kan aldrig accepteras. Det vardagliga kommunala arbetet kan och ska vara en väsentlig del i att förhindra möjliggörare i stadens verksamheter.

Vid protokollet

Fabian Lind